

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

6 päivänä huhtikuuta 2017*

Ennakkoratkaisupyyntö — Rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumaton yhdenvertainen kohtelu —
Direktiivi 2000/43/EY — 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta — Luottolaitos, joka vaatii
moottoriajoneuvon ostamista varten lainaa hakevilta henkilöiltä, jotka ovat todistaneet
henkilöllisyytensä ajokortillaan, jossa heidän syntymämaanaan mainitaan muu kuin Euroopan unionin
tai Euroopan vapaakauppajärjestön jäsenvaltio, henkilöllisyydestä lisätodistusta eli jäljennöstä passista
tai oleskeluluvasta

Asiassa C-668/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Vestre Landsret
(Länsi-Tanskan ylioikeus) on esittänyt 17.11.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin
tuomioistuimeen 14.12.2015, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Jyske Finans A/S

vastaan

Ligebehandlingsnævnet, Ismar Huskicin puolesta,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta sekä tuomarit E. Regan,
A. Arabadjiev (esittelevä tuomari), C. G. Fernlund ja S. Rodin,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Illéssy,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.10.2016 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Jyske Finans A/S, edustajanaan C. Led-Jensen, advokat,

— Tanskan hallitus, asiamiehenään C. Thorning, avustajanaan R. Holdgaard, advokat,

— Euroopan komissio, asiamiehinään D. Martin ja aluksi M. Clausen, sittemmin L. Grønfeldt,

kuultuaan julkisasiamiehen 1.12.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29.6.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY (EYVL 2000, L 180, s. 22) 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan ja rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26.10.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY (EUVL 2005, L 309, s. 15) 13 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Jyske Finans A/S ja Ligebehandlingsnævnet (yhdenvertaisuuslautakunta, Tanska) Ismar Huskicin puolesta ja joka koskee mainitun yhtiön sellaisen sisäisen menettelysäännön laillisuutta, jonka mukaan moottoriajoneuvon ostamista varten lainaa hakevilta henkilöiltä, jotka ovat todistaneet henkilöllisyytensä ajokortillaan, jossa heidän syntymämaanaan mainitaan muu kuin Euroopan unionin tai Euroopan vapaakauppajärjestön (EFTA) jäsenvaltio, vaaditaan henkilöllisyydestä lisätodistusta eli jäljennöstä passista tai oleskeluluvasta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2000/43 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan, että ”Helsingissä kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi 10 ja 11 päivänä joulukuuta 1999 vuoden 2000 työllisyyden suuntaviivat. Niissä korostetaan tarvetta saada aikaan sellaiset olosuhteet, jotka edistävät sosiaalista osallisuutta työmarkkinoilla. Sopimalla yhdenmukaisista menettelytavoista pyritään torjumaan esimerkiksi etnisiin vähemmistöihin kohdistuvaa syrjintää”.
- 4 Direktiivin johdanto-osan 13 perustelukappaleen mukaan ”koko [unionissa] olisi kiellettävä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva kaikenlainen rotuun tai etniseen alkuperään perustuva välitön tai välillinen syrjintä. Syrjintäkieltoa olisi sovellettava myös kolmansien maiden kansalaisiin, mutta se ei koske kansalaisuuteen perustuvaa erilaista kohtelua eikä rajoita niiden säännösten noudattamista, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, oleskelua ja työhön ja ammattiin pääsyä”.
- 5 Direktiivin 2000/43 1 artiklan mukaan ”tämän direktiivin tarkoituksena on luoda puitteet rotuun ja etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän torjumiselle yhdenvertaisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi jäsenvaltioissa”.
- 6 Direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä yhdenvertaisen kohtelun periaatteella tarkoitetaan, ettei minkäänlaista rotuun tai etniseen alkuperään perustuvaa välitöntä tai välillistä syrjintää saa esiintyä.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa:

- a) välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan rodun tai etnisen alkuperän perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai voitaisiin kohdella vertailukelpoisessa tilanteessa;
- b) välillisenä syrjintänä pidetään sitä, jos näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa tiettyä rotua tai etnistä alkuperää olevat henkilöt erityisen epäedulliseen asemaan muihin henkilöihin nähden, jollei kyseisellä säännöksellä, perusteella tai käytännöllä ole puolueettomasti perusteltavissa olevaa oikeutettua tavoitetta, ja jolleivät tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ole asianmukaisia ja tarpeellisia.

--”

- 7 Direktiivin 2000/43 3 artiklan 2 kohdan mukaan tämän direktiivin soveltamisalaan ei kuulu kansalaisuuteen perustuva erilainen kohtelu eikä sillä vaikuteta kolmannen maan kansalaisten ja valtiottomien henkilöiden jäsenvaltioiden alueelle tuloa ja siellä oleskelua koskeviin säännöksiin ja edellytyksiin eikä kyseisten kolmannen maan kansalaisten ja valtiottomien henkilöiden oikeusasemasta aiheutuvaan kohteluun.

Tanskan oikeus

- 8 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, direktiivi 2000/43 on saatettu osaksi Tanskan oikeutta etnisestä alkuperästä riippumattomasta yhdenvertaisesta kohtelusta annetulla lailla (lov om etnisk ligebehandling), jonka 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Kukaan ei saa kohdistaa toiseen henkilöön asianomaisen tai kolmannen rotuun tai etniseen alkuperään perustuvaa välitöntä tai välillistä erilaista kohtelua.

2. Välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan rodun tai etnisen alkuperän perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai voitaisiin kohdella vertailukelpoisessa tilanteessa.

3. Välillisenä syrjintänä pidetään sitä, jos näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa aiheuttaa tiettyä rotua tai etnistä alkuperää oleville henkilöille epäsuotuisampaa kohtelua muihin henkilöihin nähden, jollei kyseinen säännös, peruste tai käytäntö ole puolueettomasti perusteltavissa oikeutetulla tavoitteella ja jolleivät tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ole asianmukaisia ja tarpeellisia.

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 9 Ismar Huskic on syntynyt Bosnia ja Hertsegovinassa vuonna 1975, asunut Tanskassa vuodesta 1993 ja saanut Tanskan kansalaisuuden vuonna 2000. Huskic ja hänen avopuolisonsa, joka on Tanskassa syntynyt Tanskan kansalainen, ostivat käytetyn auton autoliikkeestä. Kyseisen ajoneuvon hankinta rahoitettiin osittain lainalla, jonka myönsi Jyske Finans, joka on autorahoitukseen erikoistunut luottolaitos.
- 10 Lainahakemuksen käsittelemiseksi kyseinen myyjä toimitti hakijoiden nimet, osoitteen ja kansalliset henkilötunnukset sekä jäljennöksen heidän tanskalaisista ajokorteistaan Jyske Finansille sähköpostilla. Ajokorteissa ei mainittu niiden haltijan kansalaisuutta. Todettuaan Huskicin syntyneen hänen ajokortissaan olleiden tietojen mukaan Bosnia ja Hertsegovinassa Jyske Finans vaati sisäisten menettelysääntöjensä mukaisesti lisätodistuksena Huskicin henkilöllisyydestä jäljennöstä hänen passistaan tai oleskeluluvastaan. Tällaista lisätodistusta ei vaadittu Huskicin avopuolisolta, joka on hänen ajokortissaan olevien mainintojen mukaan syntynyt Tanskassa.
- 11 Huskic piti Jyske Finansin vaatimusta syrjivänä ja saattoi asian käsiteltäväksi yhdenvertaisuuslautakuntaan, joka myönsi hänelle korvauksen välillisestä syrjinnästä. Retten i Viborg (Viborgin alioikeus, Tanska) pysytti kyseisen päätöksen ja katsoi samalla, että asianomaiseen oli kohdistettu välitöntä syrjintää.
- 12 Jyske Finans on täsmentänyt, että pääasiassa kyseessä oleva vaatimus perustuu velvoitteisiin, jotka sillä on rahanpesun estämistä koskevan säännösten nojalla.

13 Tässä tilanteessa Vestre Landsret (Länsi-Tanskan ylioikeus), jonka käsiteltäväksi Jyske Finans on asian saattanut, on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko [direktiivin 2000/43] 2 artiklan 2 kohdan a alakohtaan sisältyvää etniseen alkuperään perustuvan välittömän syrjinnän kieltoa tulkittava niin, että se on esteenä käsiteltävässä asiassa noudatetun kaltaiselle käytännölle, jonka mukaan muualla kuin Pohjoismaissa, unionin jäsenvaltioissa, Sveitsissä tai Liechtensteinissa syntyneitä henkilöitä kohdellaan vertailukelpoisessa tilanteessa epäsuotuisammin kuin Pohjoismaissa, unionin jäsenvaltioissa, Sveitsissä tai Liechtensteinissa syntyneitä henkilöitä?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko tällainen käytäntö – jollei se ole puolueettomasti perusteltavissa oikeutetulla tavoitteella ja jolleivät tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ole asianmukaisia ja tarpeellisia – [direktiivin 2000/43] 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua etniseen alkuperään perustuvaa välillistä syrjintää?
- 3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, voidaanko tällainen käytäntö lähtökohtaisesti oikeuttaa asianmukaisena ja tarpeellisena keinona täyttää [direktiivin 2005/60] 13 artiklassa tarkoitettu tehostettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus?”

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Ensimmäinen ja toinen kysymys

- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, jotka on tutkittava yhdessä, pääasiallisesti, onko direktiivin 2000/43 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä luottolaitoksen käytännölle, jonka mukaan asiakkaan, jonka ajokortissa mainitaan syntymämaana muu kuin unionin tai EFTAn jäsenvaltio, on todistettava henkilöllisyytensä lisäksi esittämällä jäljennös passistaan tai oleskeluluvastaan.
- 15 Näihin kysymyksiin vastaamiseksi on selvitettävä, merkitseekö pääasiassa kyseessä olevan kaltainen käytäntö direktiivin 2000/43 2 artiklassa tarkoitettua etniseen alkuperään perustuvaa erilaista kohtelua. Tässä yhteydessä on muistutettava, että mainitun artiklan mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaatteella tarkoitetaan, ettei minkäänlaista kyseisen direktiivin 1 artiklassa tarkoitettuun seikkaan perustuvaa välitöntä tai välillistä syrjintää saa esiintyä. Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa täsmennetään, että direktiivin 2 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan rodun tai etnisen alkuperän perusteella epäsuotuisammin kuin vertailukelpoisessa tilanteessa olevaa jotakuta muuta kohdellaan. Saman direktiivin 2 artiklan 2 kohdan b alakohdasta ilmenee lisäksi, että tätä direktiiviä sovellettaessa välillisenä syrjintänä pidetään sitä, jos näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa tiettyä rotua tai etnistä alkuperää olevat henkilöt erityisen epäedulliseen asemaan muihin henkilöihin nähden, jollei kyseinen säännös, peruste tai käytäntö ole puolueettomasti perusteltavissa oikeutetulla tavoitteella ja jolleivät tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ole asianmukaisia ja tarpeellisia.
- 16 Siltä osin kuin on ensinnäkin kyse siitä, merkitseekö pääasiassa kyseessä oleva käytäntö direktiivin 2000/43 1 artiklassa tarkoitettua etniseen alkuperään välittömästi perustuvaa erilaista kohtelua, on tutkittava, onko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tapauksessa syntymämaan katsottava liittyvän välittömästi tai erottamattomasti tiettyyn etniseen alkuperään.

- 17 Tässä yhteydessä on huomattava, että etnisen alkuperän käsite perustuu ajatukseen, jonka mukaan väestöryhmille on tunnusomaista erityisesti yhteinen kansalaisuus, uskonto, kieli, kulttuurinen ja perinteellinen tausta ja elinympäristö (tuomio 16.7.2015, CHEZ Razpredelenie Bulgaria, C-83/14, EU:C:2015:480, 46 kohta).
- 18 Vaikka henkilön syntymämaa ei sisälly tähän kriteeriluetteloon, on huomattava, että koska luetteloa edeltää ilmaisu ”erityisesti”, siinä lueteltuja seikkoja ei ole lueteltu tyhjentävästi, joten ei ole poissuljettua, että mainittu kriteeri voisi sisältyä siihen. On kuitenkin todettava, että vaikka se sisältyisikin siihen, se olisi vain yksi niistä erityisistä tekijöistä, joiden perusteella henkilön voidaan katsoa kuuluvan johonkin etniseen ryhmään, eikä se olisi tässä yhteydessä mitenkään ratkaiseva.
- 19 On nimittäin niin, ettei etnistä alkuperää voida määrittää yhden ainoan kriteerin perusteella vaan sen on päinvastoin perustuttava joukkoon seikkoja, joista jotkin ovat luonteeltaan objektiivisia ja toiset subjektiivisia. Lisäksi on riidatonta, ettei syntymämaa voi tulla yleisesti ja absoluuttisesti kaikkien tämän tuomion 17 kohdassa mainittujen kriteerien tilalle.
- 20 Niinpä syntymämaa ei voi yksinään olla perustana sellaiselle yleiselle olettamalle kuulumisesta tiettyyn etniseen ryhmään, joka voisi osoittaa, että kyseisten kahden käsitteen välillä on välitön tai erottamaton yhteys.
- 21 Ei myöskään voida olettaa, että kutakin suvereenia valtiota kohti on olemassa yksi ja vain yksi etninen alkuperä.
- 22 Pääasiassa on niin, että Huskicin syntymämaa on ainoa kriteeri, joka on saanut yhdenvertaisuuslautakunnan ja sitten Retten i Viborgin toteamaan, että kyseessä oleva käytäntö merkitsee etniseen alkuperään perustuvaa syrjintää.
- 23 Ei siis voida katsoa, että pääasiassa kyseessä oleva vaatimus henkilöllisyyden todistamisesta toisellakin asiakirjalla perustuisi, vaikka sitä voitaisiinkin pitää ”epäsuotuisana kohteluna”, välittömästi etniseen alkuperään.
- 24 Lisäksi on todettava, ettei direktiivi 2000/43 koske kansalaisuuteen perustuvaa erilaista kohtelua, kuten sekä sen johdanto-osan 13 perustelukappaleesta että sen 3 artiklan 2 kohdasta ilmenee.
- 25 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen käytäntö, jonka mukaan asiakkaan, jonka ajokortissa mainitaan syntymämaana muu kuin unionin tai EFTAn jäsenvaltio, on todistettava henkilöllisyytensä lisäksi esittämällä jäljennös passistaan tai oleskeluluvastaan, ei merkitse sitä, että asianomaiseen henkilöön kohdistuisi hänen etniseen alkuperäänsä välittömästi perustuvaa erilaista kohtelua.
- 26 Siltä osin kuin on toiseksi kyse siitä, merkitseekö tällainen käytäntö etniseen alkuperään perustuvaa välillistä syrjintää, on arvioitava direktiivin 2000/43 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan kannalta, saattaako kyseinen käytäntö, vaikka se olisikin puolueeton, tiettyä rotua tai etnistä alkuperää olevat henkilöt erityisen epäedulliseen asemaan muihin henkilöihin nähden.
- 27 Mainitussa säännöksessä käytetty ilmaisu ”erityisen epäedullinen asema” on ymmärrettävä siten, että se merkitsee sitä, että erityisesti tiettyä etnistä alkuperää olevat henkilöt joutuvat epäedulliseen asemaan kyseisen toimenpiteen takia (tuomio 16.7.2015, CHEZ Razpredelenie Bulgaria, C-83/14, EU:C:2015:480, 100 kohta).
- 28 Tässä yhteydessä unionin tuomioistuimessa on väitetty, että olipa Huskicin ”epäedullinen” etninen alkuperä mikä tahansa, pääasiassa kyseessä olevalla käytännöllä suositaan ”tanskalaista etnistä alkuperää” olevia henkilöitä, sillä he eivät ole kyseessä olevan velvollisuuden alaisia.

- 29 On kuitenkin riittävää todeta, että kyseistä velvollisuutta sovelletaan erotuksetta kaikkiin henkilöihin, jotka ovat syntyneet unionin jäsenvaltion tai EFTAn jäsenvaltion alueen ulkopuolella.
- 30 Lisäksi on muistutettava, että välillinen syrjintä voi olla kyseessä silloin, kun kansallisen toimenpiteen, vaikka se olisikin muotoiltu neutraalisti, soveltaminen on tosiasiallisesti epäedullinen huomattavasti suuremmalle määrälle henkilöitä, joilla on suojeltu henkilökohtainen ominaisuus, kuin henkilöitä, joilla ei ole tätä ominaisuutta (tuomio 16.7.2015, CHEZ Razpredelenie Bulgaria, C-83/14, EU:C:2015:480, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 31 On kuitenkin niin, että – kuten tämän tuomion 27 kohdassa muistutettiin – direktiivin 2000/43 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua käsitettä ”välillinen syrjintä” sovelletaan vain, jos syrjiväksi väitetyn toimenpiteen seurauksena jokin tietty etninen alkuperä joutuu epäedulliseen asemaan.
- 32 Kuten julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 64 kohdassa, sitä, onko kyseessä epäedullinen kohtelu, ei voida todeta yleisesti ja abstraktisti vaan se on todettava tapauskohtaisesti ja konkreettisesti kyseessä olevan suotuisan kohtelun kannalta.
- 33 Tästä seuraa, että argumenttia, jonka mukaan pääasiassa kyseessä olevan syntymämaata koskevan puolueettoman kriteerin käyttäminen vaikuttaa yleisesti henkilöihin, jotka ovat ”tiettyä etnistä alkuperää”, todennäköisemmin kuin ”muihin henkilöihin”, ei voida hyväksyä.
- 34 Sama pätee argumenttiin, jonka mukaan tällaisen kriteerin käyttäminen saattaa epäedulliseen asemaan henkilöt, joiden etnisenä alkuperänä on muu maa kuin unionin tai EFTAn jäsenvaltio. Lisäksi on viitattava tämän tuomion 18–21 kohtaan, joista ilmenee, ettei etnisestä alkuperästä voida tehdä olettaa yleisesti pelkällä syntymämaan yksilöinnin perusteella.
- 35 Tästä seuraa, ettei pääasiassa kyseessä olevan kaltainen käytäntö merkitse, että asianomaiseen henkilöön kohdistuu etniseen alkuperään välillisesti perustuvaa erilaista kohtelua.
- 36 Niinpä on todettava, että kyseinen käytäntö perustuu kriteeriin, joka ei liity välittömästi eikä myöskään välillisesti asianomaisen henkilön etniseen alkuperään. Ei siis voida katsoa, että kyseinen käytäntö merkitsisi direktiivin 2000/43 1 artiklan ja 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan säännöksissä tarkoitettua etniseen alkuperään perustuvaa erilaista kohtelua.
- 37 Ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava kaiken edellä esitetyn perusteella, että direktiivin 2000/43 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä luottolaitoksen käytännölle, jonka mukaan asiakkaan, jonka ajokortissa mainitaan syntymämaana muu kuin unionin tai EFTAn jäsenvaltio, on todistettava henkilöllisyytensä lisäksi esittämällä jäljennös passistaan tai oleskeluluvastaan.

Kolmas kysymys

- 38 Kun ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen annettava vastaus otetaan huomioon, kolmanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 39 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29.6.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä luottolaitoksen käytännölle, jonka mukaan asiakkaan, jonka ajokortissa mainitaan syntymämaana muu kuin Euroopan unionin tai Euroopan vapaakauppajärjestön jäsenvaltio, on todistettava henkilöllisyytensä lisäksi esittämällä jäljennös passistaan tai oleskeluluvastaan.

Allekirjoitukset